

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 24 september 2019

Uw brief van:
Uw kenmerk: KCFIN/DI15/29.814-02
Ons kenmerk: 51.273/I/PN

Betreft: masterdiploma behaald aan een Belgische universiteit met als onderwijstaal het Engels - taalvereisten bij werving

Mijnheer de Minister,

In zitting van 20 september 2019 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, uw vraag om advies over het statuut van een masterdiploma behaald aan een Belgische universiteit met als onderwijstaal het Engels in kader van de taalvereisten die vereist zijn voor een aanwerving bij FOD Financiën.

De vragen die u aan de VCT voorlegde, waren de volgende:

1° Mag een persoon die een masterdiploma heeft behaald aan een Vlaamse universiteit waarbij de onderwijstaal het Engels was, deelnemen aan een Nederlandstalige statutaire wervingsselectie in het niveau voor een plaatselijke, gewestelijke of centrale dienst zonder dat hij/zij voorafgaandelijk dient te slagen voor een taalexamen Nederlands (artikel 7 van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken samengevat op 18 juli 1966 (KB 8 maart 2001)) ?

Maakt het hierbij eventueel een verschil uit dat hij/zijn een bachelordiploma heeft behaald (in een Vlaamse onderwijsinstelling) met het Nederlands als onderwijstaal?

Naar analogie kunnen dezelfde vragen worden gesteld voor een persoon die wenst deel te nemen aan een gelijkaardige Franstalige statutaire wervingsselectie en die een masterdiploma heeft behaald aan een Franstalige (Belgische) universiteit waarbij de onderwijstaal eveneens het Engels was.

In dit verband kan nog worden verwezen naar artikel 21, § 1, derde lid en artikel 43ter, § 5, derde lid van het koninklijk besluit van 18 juli 1966 houdende coördinatie van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT). Op grond van deze bepalingen leggen kandidaten die in het buitenland hun onderwijs hebben genoten in een andere taal dan het Nederlands of het Frans en zich op een bij de wet erkende gelijkwaardigheid van diploma's of studiegetuigschriften kunnen beroepen, het toelatingsexamen af in het Nederland of in het Frans. Indien geen toelatingsexamen aan de benoeming voorafgaat, wordt de kennis van de gekozen hoofdtaal (in een centrale dienst de taal van de rol waarbij de betrokkene wenst ingedeeld te worden)

vastgesteld aan de hand van een voorafgaand examen. De vraag kan dan ook worden gesteld in hoeverre er, rekening houdende met voormelde bepalingen, strenger kan worden opgetreden tegenover de houder van een diploma in een andere taal dan het Nederlands of het Frans behaald in België dan tegenover de houder van een gelijkaardig diploma behaald in het buitenland.

- 2° Mag dezelfde persoon als beschreven over punt 1, in dienst worden genomen in het niveau A met een startbaanovereenkomst (Rosetta), weten dat er geen “toelatingsexamen” is dat de indienstneming voorafgaat of moet hij/zij eerst slagen voor een taalexamen in de zin van artikel 7 van voormeld KB 8 maart 2001?

*
* *

Artikel 43ter, § 5 SWT bepaalt het volgende met betrekking tot de taalkennisvereisten bij een aanwerving :

“Art. 43ter, § 5 SWT - Indien het voorgeschreven is, leggen de ambtenaren hun toelatingsexamen af in het Nederlands of in het Frans naar gelang van de taal waarin zij, naar luid van het opgelegde diploma, het vereiste getuigschrift of de verklaring van het schoolhoofd, hun onderwijs genoten hebben, tenzij zij vooraf aan de hand van een examen het bewijs leveren dat zij de andere taal even goed kennen.

Het taalregime van het toelatingsexamen bepaalt de taalrol waarbij de ambtenaren worden ingedeeld. Bij ontstentenis van dergelijk examen, is het taalregime van het genoten onderwijs, zoals dat blijkt uit het opgelegde diploma, het vereiste getuigschrift of de verklaring van het schoolhoofd, bepalend.

De kandidaten, die in het buitenland hun onderwijs genoten hebben in een andere taal dan het Nederlands of het Frans en zich op een bij de wet erkende gelijkwaardigheid van diploma's of studiegetuigschriften kunnen beroepen, leggen het toelatingsexamen af in het Nederlands of in het Frans, naar keuze. Indien geen toelatingsexamen aan de benoeming voorafgaat, wordt de kennis van de taal van de rol, waarbij de betrokkene wenst ingedeeld te worden, vastgesteld aan de hand van een voorafgaand examen.

De kandidaten, die hun onderwijs genoten hebben in het Duits taalgebied, mogen hun toelatingsexamen in het Duits afleggen op voorwaarde dat zij bovendien een examen afleggen over de kennis van de Nederlandse of de Franse taal, naargelang zij wensen ingedeeld te worden bij de Nederlandse of de Franse rol.

De overgang van de ene rol naar de andere is verboden, behoudens klaarblijkelijke vergissing bij de indeling.

De bevorderingsexamens geschieden in de taal van de rol waarbij de examinandi zijn ingedeeld.”

*
* *

Uit artikel 43*ter*, § 5, eerste lid en tweede lid SWT volgt dat bij een aanwerving de kandidaat ofwel zijn onderwijs moet genoten hebben in het Nederlands of in het Frans ofwel aan hand van het examen beschreven in artikel 7 KB 8 maart 2001 de kennis moet hebben bewezen van het Nederlands of het Frans.

De taal waarin de betrokken persoon zijn onderwijs heeft genoten, dient te worden bewezen aan hand van het opgelegde diploma, het vereiste getuigschrift of de verklaring van het schoolhoofd. De terminologie ‘opgelegde diploma’ houdt in dat bij de bepaling van deze taal enkel rekening kan worden gehouden met het diploma dat vereist is voor de betrokken functie. Met andere woorden, voor een wervingsselectie in het niveau A kan enkel rekening worden gehouden met het masterdiploma.

In artikel 43*ter*, § 5 SWT wordt er verder een specifieke regelgeving bepaald voor twee situaties. De eerste situatie heeft betrekking op kandidaten die in het buitenland hun onderwijs hebben genoten in een andere taal dan het Nederlands of het Frans en zich bij de wet erkende gelijkwaardigheid van diploma’s of studiegetuigschriften kunnen beroepen.

In haar advies nr. 44.016 van 30 maart 2012 heeft de VCT hierover het volgende geadviseerd:

“Uit vermeld artikel (en ook andere artikelen van de SWT, nl. de artikelen 15 en 21) en de parlementaire voorbereiding ervan, blijkt dat de tekst ervan slaat op het toelatingsexamen dat eventueel door de personeelsstatuten is opgelegd. Indien in casu de personeelsstatuten een toelatingsexamen voorzien voor de kandidaten, die in het buitenland hun onderwijs hebben genoten in een andere taal dan het Nederlands of het Frans en zich op een bij de wet erkende gelijkwaardigheid van diploma’s of studiegetuigschriften kunnen beroepen, leggen zij op de wijze bepaald in die statuten (bv. wie neemt het toelatingsexamen af ?) dat toelatingsexamen af in het Nederlands of in het Frans naar keuze. Het is pas indien geen toelatingsexamen aan de benoeming voorafgaat (omdat de personeelsstatuten het niet voorzien) dat de kennis van de taal van de rol, waarbij de betrokkene wenst ingedeeld te worden, wordt vastgesteld aan de hand van een voorafgaand examen. Voor de organisatie van dit laatste taalexamen (nader omschreven in artikel 7 van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 SWT) is uitsluitend Selor bevoegd. De VCT is van oordeel dat het taalniveau van het eventueel voorgeschreven toelatingsexamen van hetzelfde niveau en dezelfde orde dient te zijn als indien een voorafgaand examen de kennis van de taal van de rol zou moeten vaststellen bij afwezigheid van toelatingsexamen. Uit de bepalingen van artikel 43, §4, derde lid SWT, kan niet worden afgeleid dat het taalniveau van het toelatingsexamen bedoeld in de eerste zin anders (bv. gemakkelijker) zou zijn dan het taalniveau van het voorafgaand taalexamen bedoeld in de tweede zin.”

De tweede specifieke situatie heeft betrekking op kandidaten die hun onderwijs hebben genoten in het Duits taalgebied die eveneens voorafgaandelijk hun kennis dienen te bewijzen van het Nederlands of het Frans aan hand van het examen beschreven in artikel 7 KB 8 maart 2001.

Een kandidaat die zijn masterdiploma heeft behaald aan een Vlaamse universiteit, valt niet onder voormelde twee specifieke situaties maar onder de algemene regeling, zelfs wanneer de onderwijstaal van zijn opleiding het Engels was. Aangezien echter uit zijn diploma blijkt dat hij zijn onderwijs niet heeft genoten in het Nederlands of het Frans, dient de kandidaat bijgevolg de kennis van het Nederlands aan de hand van een taalexamen beschreven in artikel 7 KB 8 maart 2001 te bewijzen, wanneer hij wil deelnemen aan een Nederlandstalige statutaire wervingsselectie in het niveau A. Aangezien enkel rekening kan worden gehouden met het diploma dat vereist is voor de betrokken functie, dient eveneens een kandidaat met een Engelstalige master maar een Nederlandstalige bachelor de kennis van het Nederlands aan te tonen aan hand van voormeld taalexamen.

Naar analogie geldt eveneens dat een persoon die wenst deel te nemen aan een gelijkaardige Franstalige statutaire wervingsselectie en die een masterdiploma heeft behaald aan een Franstalige Belgische universiteit met als onderwijstaal het Engels, de kennis van het Frans dient te bewijzen aan hand van het examen beschreven in artikel 7 KB 8 maart 2001.

Met verwijzing naar de argumentatie in haar advies nr. 44.016 van 30 maart 2012 stelt de VCT vast dat niet strenger wordt opgetreden tegenover de houder van een diploma in een andere taal dan het Nederlands of het Frans behaald in België dan tegenover de houder van een gelijkaardig diploma in het buitenland. In beide gevallen geldt immers de vereiste dat de kandidaat de grondige kennis dient te hebben van het Nederlands of het Frans. Het verschil beperkt zich tot op welke wijze deze kennis dient te worden bewezen. De VCT is hierbij van oordeel dat het taalniveau van het voorgeschreven toelatingsexamen van hetzelfde niveau en dezelfde orde dient te zijn als het voorafgaand examen waarin de kennis van de taal dient te worden bewezen. Uit de bepalingen van artikel 43ter, §4, derde lid SWT kan niet worden afgeleid dat het taalniveau van het toelatingsexamen bedoeld in de eerste zin anders (bv. gemakkelijker) zou zijn dan het taalniveau van het voorafgaand taalexamen bedoeld in artikel 43ter, § 5, eerste lid SWT.

Tot slot volgt uit het samenlezen van artikel 43ter, § 5, eerste lid en tweede lid SWT dat bij ontstentenis van een toelatingsexamen de kandidaat die niet op basis van het opgelegde diploma, het vereiste getuigschrift of de verklaring van het schoolhoofd kan aantonen dat hij zijn onderwijs heeft genoten in het Nederlands of het Frans, eveneens door een examen beschreven in artikel 7 KB 8 maart 2001 de kennis van het Nederlands of het Frans dient aan te tonen.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,